

TÜZKŐ PÉTER IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐ

Az ország egész területére kiterjedő illetékességgel:
kulturális javak ár- és értékbecslése

Megbízó:

MNB-Ingatlan Kft.

Székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 32. 4. em.

Képviseli: Bozó Péter Pál ügyvezető

Szakértői ügyszám:

TP-K-0262 /2022.

IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

A szakvélemény 18 számozott oldalból áll.

Készült: 4 példányban

Kapják: 3 példány a megbízó részére
1 példány a szakértői irattár részére

Készítette:

TÜZKŐ PÉTER
igazságügyi szakértő

kulturális javak piaci ár- és értékbecslése
/010606/

I. MEGBÍZÓ

MNB-Ingatlan Kft.
Székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 32. 4. em.
Adószám: 25569751-2-44

II. FELADAT

A szakértő feladatai az alábbiak:

A szakértő az előzetes ismeretanyag – elektronikus formában részére megküldött fényképek, és műtárgylista, valamint a szemle alapján nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a szakvéleményben bemutatott 20 darab különböző Kucsora Márta festőművész által készített képzőművészeti alkotások összesített becsült forgalmi értéke mekkora a szakvélemény készítésének időpontjában. A szakvéleményben az érték meghatározásánál a hazai és nemzetközi szakértői gyakorlatban elfogadott alsó és felső becstérték kerül kialakításra.

III. A SZAKÉRTŐI VIZSGÁLAT MÓDSZEREI, ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK

A szerzőiségre vonatkozó kérdésre jelen szakvélemény nem tér ki külön. A helyszíni szemlén bemutatott, a szerzőtől származó hiteles attest (eredetigazoló) dokumentumokkal minden egyes tárgy rendelkezik.

A teljes, 20 tételből álló anyag műalkotásonkénti bemutatását, a művek elemzését, művészettörténeti feldolgozását a megbízó feladatban nem határozta meg, így ez a szakvéleményben nem valósul meg. A szakértői véleményem kialakításakor a műtárgyak hazai és nemzetközi szakértői gyakorlatban elfogadott legfontosabb értékmeghatározási szempontjait használtam, amelyek közül:

- *a műalkotás leírása, állapotának rövid ismertetése: az azonosításra alkalmas tárgylista leírása tartalmazza a művek állapotát, valamint abban esetben, ha azok restaurálásra szorulnak, vagy bármilyen értékcsökkentő sérülés látható rajtuk, külön rögzíti a tárgyleírás*
- *a műalkotás minősége, kvalitása*
- *az alkotó ismertsége, elismertsége, művészettörténeti besorolása: Kucsora Márta festőművész rövid életrajzának ismertetése*
- *a műalkotás(ok) provenienciája, eredetisége: a művek a művész műterméből és képviselője galériájából történt beszerzés nyomán kerülhet megbízó birtokába. Megbízó – vásárlás esetén – rendelkezhet a művek mindegyikéhez a művéstől származó eredetigazolással*

- *egyéb szakértői szempontok, megjegyzések: az alkotások gyűjteményi értékelése és az ebből fakadó értéknövelő tényező*
- *hazai és nemzetközi szakértői gyakorlatban elfogadott alsó és felső értékben megadott becsérték kialakítása*

A szakvéleményt és a festményekhez rendelt becsült forgalmi értékeket elsősorban személyes műkereskedelmi szakértői tapasztalatom, a rendelkezésemre bocsájtott dokumentumok, az alkotóra és a konkrét művekre vonatkozó tanulmányok, árlista és szakirodalom felhasználásával a fent leírt vizsgálati szempontok alapján alakítottam ki.

A szakértői vélemény elkészítéséhez az alkotásokról 2019-ben készített szakvéleményemet használtam, mint alapidokumentumot. Felhasználtam továbbá az elektronikusan elérhető releváns adatbázisokat, a művészre és a konkrét műalkotásokra vonatkozó információkat. A szakvélemény nem rögzíti a művek monográfiákban vagy más szakirodalomban és kiállításokon történő reprodukálását, hivatkozásokat. A becsült forgalmi érték nem azonos a művek eladási árával.

A 2019-ben készített szakértői vélemény kiegészítéseként az azóta eltelt három évben az alkotó életpályáját és műveinek értékét befolyásoló eseményekkel egészítettem ki.

Az alkotások nem szerepelnek a Műtárgyfelügyeleti Hatóság védett műtárgyakat tartalmazó nyilvántartásában, továbbá szintén nem szerepelnek az eltulajdonított műtárgyak listáján.

IV. ELŐZMÉNY, DOKUMENTUMOK

Megbízóm részére korábban 2019-ben ugyanezekre a képekre már elkészítette az értékelő szakértői véleményt. Ezt a 2019-es szakértői véleményt, mint alapidokumentumot használtam fel mostani szakértői értékelés elkészítéséhez. Jelenlegi szakértői vélemény kialakításakor az alkotások újbóli szemléje során vizsgáltam az alkotások állapotát és a mellékelt műtárgylistába rögzítettem a művek kondíciójára vonatkozó észrevételeimet. Az eltelt években a művek kitűnő állapotban maradtak, azokat szakszerűen tárolták. Megbízóm részemre elektronikus formában megküldte a művek fotóját és nyilvántartásában szereplő tárgyleírásokat. Szakvéleményem tárgyleírásában ezeket a dokumentumokat használtam.

Kucsora Márta 1979-ben született Szegeden. A Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán diplomázott 2002-ben, mestere Kovács Attila volt. 2005 és 2006 között az Egyesült Államokban, New Jersey-ben a Montclair State University Master of Fine Arts programjának hallgatója volt. 2012-ben

alapítója volt a Budapest Art Factory nemzetközi művészeti rezidencia programjának, melynek ma is szervezője.

Számos nemzetközi és hazai kiállításon láthattuk munkáit. Legfontosabb hazai múzeumi kiállításai Hagyományos Technikák, Új Irányzatok és Jelenségek 2005-2015, Műcsarnok (2015), Tizenegyes – Szombathelyi Képtár (2008), A Festmény Ideje – Újraértelmezett Hagyomány, Magyar Nemzeti Galéria, Budapest (2007) A Kép Közvetlensége – Ernst Múzeum, Budapest (2007). Jelentősebb nemzetközi kiállításai Blue: Matter, Mood and Melancholy – 21 C Museum, Louisville, Kentucky, USA (2012), Viscosity - The Concept Space, London (2017), Wassersphären - Galerie Ucher, Köln (2009), Stuttgart One - with Galerie Robert Weber, Stuttgart (2013). Jelentős nemzetközi vásárokon szerepelt, Brafa Art Fair 2018, Masterpiece Fair London 2017, Affordable Art Fair, Milano 2016, Viennafair 2015, ART Innsbruck, 2015, Bridge Art Fair 2008 (Miami, FL), Art Now Fair 2008 (New York, NY).

Festészetének központjában a természeti jelenségek absztrakt megfogalmazása áll. Munkái reflektálnak a mikro és makró világra. Legújabb festményein dinamikus absztrakt felületképzéssel foglalkozik. Sajátos technikát alkalmaz, a klasszikus anyaghasználaton túl alternatív eszközöket integrál - mint szórópisztoly -, a festéket extrém magas hígításban használja, illetve fémport, neon festéket is alkalmaz. Elsősorban nagyméretű vásznonak dolgozik, az anyag mozgásának pillanatát kívánja megjeleníteni. A gravitáció segítségével alakítja a festményt. Munkáiban helyet kapnak a tudatos és tudattalan festészeti folyamatok. E, csak rá jellemző munkamódszert *folymat festészetnek* nevezi, az anyag végig képlékeny, és a kontrollált folyamatok mellett szabad teret kap a véletlenszerűség.¹

Munkáiban olyan nagy mesterek munkássága tükröződik, mint Hantai Simon, Helen Frankenthaler, Herbert Brandl, vagy Werner Knaupp. Plantagram sorozatát Moholy-Nagy László fotogramjai inspirálták.

Könyv

2021. Maklár Kálmán Fine Arts: Kucsora Márta monográfia, a művésznőt bemutató 200 oldalas katalógus

Kiállítások

2021. Budapesti Műcsarnok: Incepcio, az anyagot formáló gondolat; 2021. december 15 – 2022. február 13.

2021. New York Postmastersart Gallery: Super natural; március 13. – május 1.

2018. Art Paris Art Fair, Kálmán Maklár Fine Arts, Párizs

2018. BRAFA Art Fair, Kálmán Maklár Fine Arts, Brüsszel

¹ https://hu.wikipedia.org/wiki/Kucsora_M%C3%A1rta

2017. Viscosity - The Concept Space, London (egyéni)
2017. Masterpiece Fair London, 2017, Kálmán Makláry Fine Arts, London
2015. Blue: Matter, Mood and Melancholy – 21 C Museum, Bentonville, AR ²
2015. Viennafair, Budapest Art Factory, Bécs
2015. Hagyományos Technikák, Új Irányzatok és Jelenségek 2005-2015, Műcsarnok, Budapest
2014. Art Market Budapest, Galerie Martin Mertens, Budapest
2009. Wassersphären - Galerie Ucher, Köln (egyéni)(Cat.)
2007. A festészet ideje, Újraértelmezett Hagyomány, Nemzeti Galéria Budapest (katalógus)
2007. A kép közvetlensége – Ernst Múzeum, Budapest (katalógus)

A művész művészettörténeti besorolása

Kucsora Márta absztrakt expresszionista technikái olyan ismert művészek műveit juttatják eszünkbe, akik maguk is a hagyományos festészeti eljárások határait feszegették. Inspirációi többek között olyan modern és kortárs neves művészek vannak, mint Helen Frankenthaler, Bill Viola, Olafur Eliason, vagy Herbert Brandl, Shozo Shimamoto(1928 -2013). Ha azonban a kortársai között keresünk hasonló alkotókat, akkor elsősorban Marlyn Minter (1948), Albert Oehlen (1954), Jacqueline Humpris (1960), Julie Mehretu(1970), Katrin Fridriks (1974), Joe Reishen (1979), Gabriel Hartley (1981), alkotók munkái hatottak Kucsora Márta festőművészre, vagy mutathatnak hasonlóságot Kucsora műveivel.

A művek értékesítésének szempontjából vizsgálva az értéket azt tapasztaljuk, hogy az árverésen kívül értékesítésre kerülő, jó minőségű, jó minőségű, alkotások esetében – tapasztalatom alapján – a tulajdonosok az értékesítés során saját szubjektív értékítéletük alapján is eredményesen tudnak értékesíteni. A szakértői gyakorlatban a hazai kortárs árveréseken tapasztalható (elért) árak véleményem szerint nem minden élő művész esetében tekinthetők teljes mértékben elfogadható referencia számoknak. Hiszen sok kortárs művész előbb ér el galériás áraiban sikereket, és csak azt követően kerülnek művei a másodlagos piacra, az árverésekre.

Az olyan festőművészek esetében – Kucsora Márta ilyen –, akik erősen köthetőek a nemzetközi festészeti irányzatokhoz és trendekhez, alkotásaiknak nem csak a hazai műkereskedelemben lehet piaca a jövőben. Analógiaként említhetjük Kucsora esetében Katharina Grosse (1961) nevét. A művész alkotásainak egyenkénti értéke a nemzetközi műtárgypiacon 100 és 250 ezer euró közötti értéksávban mozognak.

Az értékelésnél figyelembe vettem a hazai műtárgypiac és a nemzetközi műtárgypiac közötti érték különbözőségekből fakadó jelentős eltéréseket.

Gyakorlatilag bármely festő műkereskedelmi árait vizsgálva jól látható, mekkora különbségek, sokszor tízszeres vagy annál is magasabb szorzók lehetnek a kiemelkedő, korszakos jelentőségű főművek és a

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Kucsora> M%C3%A1rta

jó minőségű, de kevésbé fontos alkotások árai között. A kortárs képzőművészeti alkotók értékelésénél, és alkotásaik értékelésénél sokszor fontos szempont a művész aktuális értéke a műtárgypiacon. A művek értékelésénél a fent említett sikeres programok mellett az aktuális érték a legfontosabb. Kucsora Márta alkotásaival az elmúlt években többször találkoztam hazai művészeti vásárokon és galériás értékesítésben is egyaránt. Az újraértékelés elmúlt három évében Kucsora alkotásainak értéke folyamatosan emelkedett. Az értékelésnél az ott megismert és a jelenlegi eladási árakat vettem alapul, és ezeket az értékeket használtam referencia adatként a most értékelt 20 alkotás esetében is.

A 2022-es értékelés kialakításánál figyelembe vettem, hogy Kucsora Márta alkotásai szerepeltek azóta New York-i galériában, itthon a Budapest Műcsarnokban, valamint hazai képviselő galériájával az összes jelentős hazai és nemzetközi művészeti vásáron jelen van. Műveinek értékét tovább emeli, hogy 2021-ben megjelent róla egy nagymonográfia, valamint a kelti piacok tekintetében Kinai múzeum vásárolt alkotásaiból jelentős mennyiséget. Kucsora Márta alkotásainak értéke az elmúlt években elsősorban a nyugati és keleti műtárgypiacokon de a hazai gyűjtőkörben is emelkedett érzékelhetően. A szakértői értékelésnél így a korábbi szakértői felső becsértéket emeltem meg.

A műalkotások állapota

A műalkotások állapota kifogástalan, amelyet a helyszíni szemlén ellenőriztem. Az elmúlt években a tárolás következtében néhány feszítő ék kiesett, amelyek azonban a művek értékét nem befolyásolják. Ezeket a hiányosságokat a frissített műtárgylista tartalmazza.

Az alkotások készítésének technikája

Az alkotások készítésének folyamatában a művész többféle technikai megoldást alkalmaz, amelyeket így ír le: A festmények különböző sűrűségű festékrétegekkel, adalékanyagokkal, rézporral, lakkokkal, autófényező pisztollyal, illetve a gravitáció segítségével készülnek. Habár stiláris rokonság fedezhető fel az absztrakt expresszionizmussal, a képek a készítés módját illetően technikailag mégis teljesen eltérőek. A különböző festészeti adalékanyagok reakcióba lépnek egymással és ez a kölcsönhatás alakítja a képek felületét. Noha a festmények mellőzik a közvetlen reprezentációt, a végeredmény mégis felidézhet bennünk természeti formációkat - mint például a lemeztektonika, a légi felvétel, a tengeráramlat, vagy különféle növényi motívumok. A dinamikus absztrakt felületképzések organikus folyamatokra, a mikro- és makrovilág jelenségeire, és ezek leképződéseire reflektálnak. Az óriásvásznak 2x3 méteres felületet képeznek, a mozgás pillanatát kívánják megörökíteni. A gravitáció segítségével alakulnak a felületek, és a munkafolyamatokban helyet kapnak a tudatos és tudattalan festészeti folyamatok, a kontrollált folyamatok mellett szabad teret kap a véletlenszerűség.³

³ <https://ikon.hu/cal/15889>

V. Műtárgylista

Kucsora Márta: Cím Nélkül – 2015./09
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 380 cm, keret nélkül
Jelezve hátul: Kucsora/2015.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2015./11
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 380 cm
Jelezve hátul mindkét darabon: Kucsora/2015.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2015./14
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 380 cm
Jelezve hátul: Kucsora 2015. Untitled 14.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2015/15
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 380 cm
Jelezve hátul mindkét darabon: Kucsora 2015. Untitled 15.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2015/17

Vegyes technika, vászon

M.: 190 x 280 cm

Jelezve hátul: Kucsora2015./17

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2016/56

Vegyes technika, vászon

M.: 190 x 190 cm ; keretезve

Jelezve hátul: Kucsora 2016.

Vászon laza, ékhiányos, feszítést igényel

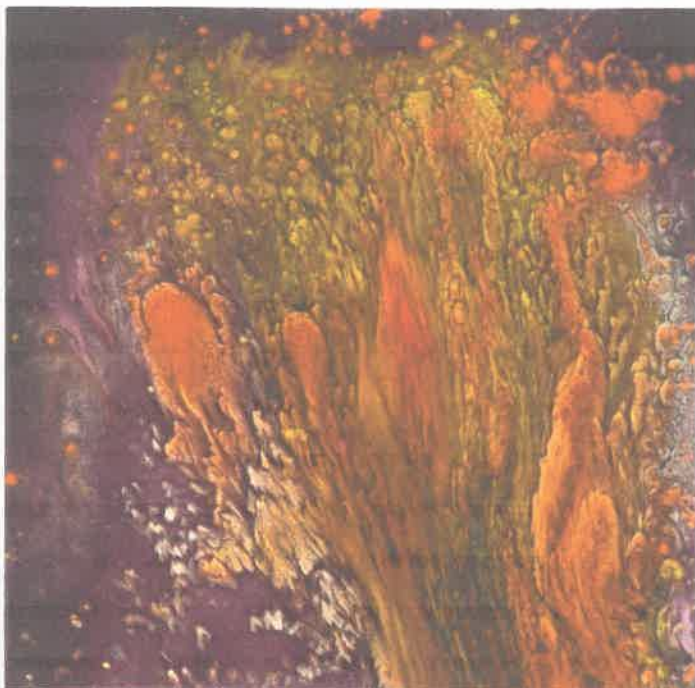
Kucsora Márta: Cím Nélkül 2016/58
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 190 cm
Jelezve hátul: Kucsor 2016.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/02
Vegyes technika, vászon
M.: 120 x 120 cm
Jelezve hátul: Kucsora 2017.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/29
Vegyes technika, vászon
M.: 120 x 120 cm; keretezett
Jelezve hátul: Kucsora 2017.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/30
Vegyes technika, vászon
M.: 120 x 120 cm
Jelezve hátul: Kucsora 2017.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/31
Vegyes technika, vászon
M.: 120 x 120 cm; keretben
Jelezve hátul: Kucsora 2017.
Vászon lazult, ékhiányos, feszítést igényel

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/46
Vegyes technika, vászon
M.: 120 x 120 cm; keretben
Jelezve hátul: Kucsora 2017.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/47
Vegyes technika, vászon
M.: 120 x 120 cm
Jelezve hátul: Kucsora 2017.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/52
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 190 cm
Jelezve hátul: Kucsora 2017.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/59
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 190 cm
Jelezve hátul: Kucsora 2017.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/62
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 190 cm
Jelezve hátul: Kucsora 2017.
Feszítő ékhiány (2 db) ép állapotban

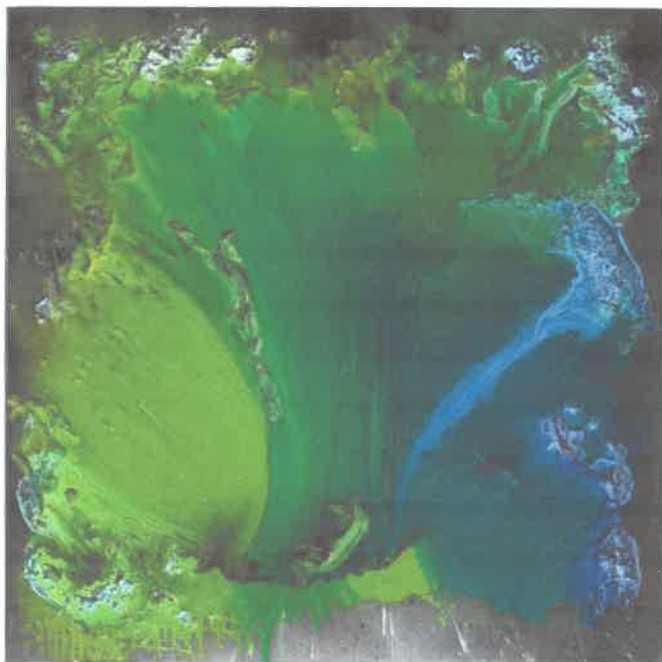
Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/80
Vegyes technika, vászon
M.: 195 x 195 cm; keretezett
Jelezve hátul: Kucsora 2017.
Ékhiányos, vászon laza, feszítést igényel

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2017/83
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 190 cm; keretezett
Jelezve hátul: Kucsora 2017.

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2018/14
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 190 cm
Jelezve hátul: Kucsora 2018./14

Kucsora Márta: Cím Nélkül 2018/24
Vegyes technika, vászon
M.: 190 x 190 cm
Jelezve hátul: Kucsora 2018./24

VI. Összegzés

Minden művész a maga képére formálja a világot, és az általános témákban rejtőző közös téma megfogalmazása gyűjteménybe rendezve kiváló alkalmat ad arra, hogy a művészeti ábrázolás változását nyomon követhessük. Az egyszerű tematika mentén megemlíttet alkotások témája rendkívüli módon erősíti a gyűjtemény egymással kapcsolatot teremtő alkotásainak értékét. Mivel a vásárló gyűjteménye nem lezárt – folyamatosan bővíülhet a kortárs alkotások irányába, rengeteg jövőbeni lehetőségre, újraértékelésre, értéknövekedésre adhat lehetőséget.

Egy gyűjtemény kialakításának egyéb aspektusait áttekintve lehet a megbecsülés, tisztelet, társadalmi környezet elismerése, egyfajta bizonyíték a jólét és a magas társadalmi státuszra, a tulajdonosnak az áru erős szimbolikus jelentéssel bír, egy szimbólum a gazdagságra és a hatalomra.

Festmények vásárlásával befektetéseink kulturális tőkét is képviselnek. A szakértői vélemény ezeknek a jövőbeni lehetőségeknek is helyt ad az értékek kialakításában. A művek hazai viszonylatban rangos, magas presztízzsel bíró kiállító terekbe, gyűjteménybe kerülhetnek, amely az adott művész és műveinek értékét a jövőben pozitívan befolyásolhatja.

Kucsora Márta alkotásai a hazai és nemzetközi műtárgy- és aukciós piacon az elmúlt években

Kucsora hazai és nemzetközi kortárs műtárgypiac értékesítési csatornáit elsősorban a galériás és privát értékesítéseken keresztül valósul meg. Az itt elért árak részben publikusak. Az árverési adatok vizsgálata alapján az elmúlt időszakban **Kucsora Márta most megvételre felajánlott alkotásai nem szerepeltek hazai és nemzetközi árveréseken, azonban az elmúlt években 2021-ben a Sotheby's Árverezőháznál egy 180 x 140 cm-es alkotása a 2021/60 című mű 17 640 angol fonttért kelt el, amely jól mutatja, hogy Kucsora alkotásai iránt a nemzetközi műtárgypiacon van érdeklődés. Ezt erősíti, hogy az alkotó 2021 -ben kiállított NewYorkban a Postmastersart Galériában, majd a Budapesti Műcsarnokban volt jelentős kiállítása. Az alkotóról 200 oldalas monográfia jelent meg az elmúlt évben, amely tovább erősíti Kucsora alkotásainak nemzetközi és hazai értéknövekedésének ütemét.**

A művész elsősorban az őt képviselő galériákon keresztül jelenik meg hazai és nemzetközi kiállításokon és vásárokon. Külföldi galériák közül Benjamin Eck - München, The Concept Space - London, Galerie Urs Reichlin - Zug, míg idehaza Maklár Kalmán Fine Arts - Budapest foglalkozik művei értékesítésével. Az együttműködés eredményeként az alkotások árai folyamatos emelkedő tendenciát mutatnak (árlista alapján történő értékesítés), így várhatóan a jövőben is ez a tendencia érvényesülhet. Személyes tapasztalatom, hogy a hazai műtárgypiacon a klasszikus modern és kortárs alkotások piacára egyre nagyobb figyelem összpontosul. A növekvő eladási árak az 1970-es években született

fiatal festőgeneráció alkotásainak értékén is trendszerűen mérhető. A fent leírt szempontok mellett a művek értékének meghatározását illetően az alábbi szempontokat vettem alapul:

- A festmények a művész életművének szakmailag jól megfogalmazható kiemelkedő minőségű, jelentős festészeti teljesítményként értékelhető szakaszából származnak.
- Nemzetközi kitekintésben számos kapcsolódási ponttal köti össze a hazai és európai festészeti tendenciákat.
- A műtárgypiaci elemzés alapján az alkotások értékét – véleményem szerint – nem lehet csupán a művész aukciós szerepléseinek eredményei alapján megbecsülni, de a szakértői értékelésnél figyelembe vettem a fellelhető referencia számokat. (Kucsora Márta esetében 2021-ben a Sotheby's aukcióján a 20121/60 című alkotás leütési ára 6,5 millió forinton volt.) Kortárs művek esetében tapasztaljuk, hogy galériás- vagy magánvásárlások, esetleg állami mecénatúra alkalmával a művek vételára az aukciós piaci számok többszörösét is elérheti – attól teljesen más pályán mozog.
- A fontos alkotásokért gyakorlatilag bármilyen magas árat el lehet kérni a műtárgypiacon, és a komoly gyűjtők, befektetők a nagyjelentőségű alkotások, gyűjtemények megszerzése érdekében gyakorlatilag bármilyen magas árat képesek megadni.
- A 2019 óta eltelt években az alkotó nemzetközi jelenléte erősödött. New Yorkban állított ki, galériás képviseletével az összes nemzetközi vásáron jelen lehet, jelentős számú alkotása egy Kínai Múzeum gyűjteményét gazdagítja, idehaza 2021-ben nagy monográfia jelent meg művészetéről és munkáiról..

Általánosan megállapítható, hogy a magyarországi és nemzetközi műkereskedelmi trendek alapján Kucsora Márta alkotásainak értéke a következő években várhatóan emelkedni fog továbbra is.

A fent leírt értéknövelő szempontokra támaszkodva, valamint az alkotó jelenlegi hazai értékesítési számait ismerve véleményem szerint a most vételre felajánlott 20 darab különböző Kucsora Márta által festett alkotásnak alsó becsértékét körülbelül 70 millió forint, míg felső becsértékét 95 millió forint között lehet megjelölni.

Budapest, 2022. március 29.

